

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Bohdan Tracz (sprawozdawca)
Sędziowie:	SA Barbara du Château SA Wojciech Zaręba
Protokolant	st. prot. sądowy Agnieszka Grzywna

przy udziale Lidii Sobestiańczuk – Jasim prokuratora Prokuratury Okręgowej w Lublinie del. do Prokuratury Apelacyjnej w Lublinie

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2014 r.

sprawy **B. C.**

oskarżonego z art. 148 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 21 listopada 2013 r., sygn. akt IV K 270/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

B. C. uznaje za winnego tego, że w dniu 31 stycznia 2013 roku w C., woj. (...), działając z zamiarem bezpośrednim, spowodowania ciężkich obrażeń ciała M. D., ugodził ją nożem w okolicę lewej strony klatki piersiowej, powodując ranę kłutą o głębokości 17,5 cm, której kanał biegł od dołu ku górze w kierunku przyśrodkowym i tu tyłowi, przesywającą górny płat płuca, kończącą się

w świetle pnia tętnicy płucnej skutkującą krwotokiem zewnętrznym i zgonem M. D., który to skutek oskarżony przewidywał i godził się na to, to jest przestępstwa wyczerpującego znamiona art.148§1 k.k.

i wymierza mu za to na mocy art.148§1 k.k. karę 12 (dwunastu) lat pobawienia wolności;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. na poczet kary pozbawienia wolności zalicza okres tymczasowego aresztowania oskarżonego także w okresie od 21 listopada 2013 roku do dnia 16 kwietnia 2014 roku;

IV. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. T. D. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych, wraz z podatkiem VAT, za obronę oskarżonego wykonywaną z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

V. zwalnia oskarżonego od opłaty za obie instancje i wydatków za II instancję, ustalając że ponosi je Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 21 listopada 2013 roku:

1. oskarżonego B. C. uznał za winnego tego, że w dniu 31 stycznia 2013 roku w C. woj. (...), działając w bezpośrednim zamiarze pozbawienia życia M. D., ugodził ją jednokrotnie nożem w przednio-boczną powierzchnię klatki piersiowej po lewej stronie, powodując ranę kłutą o głębokości 17, 5 cm, której kanał biegł od dołu ku górze w kierunku przyśrodkowym i ku tyłowi, przesywającą górny płat płuca, kończącą się w świetle pnia tętnicy płucnej skutkującą krwotokiem wewnętrznym i zgonem M. D. tj. przestępstwa wyczerpującego dyspozycję art. 148 § 1 k.k. i za to na mocy art. 148 § 1 k.k. skazał go na karę 15 (piętnastu) lat pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej wobec oskarżonego B. C. kary pozbawienia wolności zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia go wolności od dnia 01 stycznia 2013 roku do dnia 21 listopada 2013 roku;
3. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata T. D. z Kancelarii Adwokackiej w C. kwotę (...) (tysiąc sto siedem) złotych tytułem wykonywanej obrony z urzędu;
4. zwolnił oskarżonego B. C. od ponoszenia kosztów sądowych, a wydatkami poniesionymi w postępowaniu obciążył Skarb Państwa.

Apelację wniósł obrońca oskarżonego.

Zarzucił zaskarżonemu wyrokowi:

- 1) obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a w szczególności art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez naruszenie swobodnej zasady oceny dowodów i ukształtowanie swego przekonania na podstawie części dowodów przemawiających na niekorzyść oskarżonego w zakresie strony podmiotowej popełnionego przez niego czynu, w szczególności wyjaśnień oskarżonego, protokołu oględzin i sądowo-lekarskiej sekcji zwłok, dowodu rzeczowego w postaci noża;
- 2) błędne ustalenie stanu faktycznego będące skutkiem powyższego naruszenia przepisów postępowania i niewłaściwe przyjęcie, że oskarżony działał w bezpośrednim zamiarze pozbawienia życia M. D. w sytuacji, gdy z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie nie wynika to w sposób jednoznaczny;
- 3) rażącą niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonego B. C., na którą niewątpliwie miało wpływ błędne ustalenie przez Sąd Okręgowy, iż oskarżony działał w bezpośrednim zamiarze pozbawienia życia M. D.;

i wnosił o:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku i wymierzenie oskarżonemu kary łagodniejszej uwzględniającej w całości okoliczności sprawy, prawidłowo ustaloną stronę podmiotową przestępstwa i dyrektywy wymiaru kary wskazane w art. 53 k.k.;

ewentualnie

- 2) uchylenie zaskarżonego wyroku i [przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Lublinie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna.

Zasadny jest zarzut apelacji dotyczący błędnego ustalenia przez Sąd zamiaru

z jakim działał oskarżony.

Sąd Okręgowy ustalił (str.14 uzasadnienia), że oskarżony działał z zamiarem bezpośrednim zabójstwa uwzględniając:

zadanie ciosu nożem w klatkę piersiową, gdzie znajdują się neralgiczne dla życia organy;

ciosu silnego powodującego ranę o głębokości ponad 17 cm;

zachowanie oskarżonego po zadaniu śmiertelnego w skutkach ciosu , niepodjęcie próby udzielenia pokrzywdzonej pomocy;

oświadczeń oskarżonego , po przedstawieniu mu zarzutów działania z zamiarem bezpośrednim zabójstwa , że treść zarzutu rozumie i przyznaje się do stawianego zarzutu.

Już na pierwszy rzut oka widać , że nie wszystkie wymienione okoliczności dowodzą działania z zamiarem bezpośrednim zabójstwa.

Po pierwsze wskazać należy , że Sąd Okręgowy przecenił deklarację oskarżonego o przyznaniu się do popełnienia przedstawionego mu zarzutu. Ocena , czy przyznanie się oskarżonego do winy nie budzi wątpliwości , powinno być oparte na rozważeniu całokształtu okoliczności zawartych w wyjaśnieniach oskarżonego, nie można przy dokonywaniu oceny wyjaśnień ograniczyć się jedynie do oparcia się na deklaracji oskarżonego o przyznaniu się do popełnienia zarzucanego mu czynu , gdy treść dalszych wyjaśnień oskarżonego przeczy tej deklaracji lub poddaje ją w wątpliwość. Sąd Okręgowy dostrzegł , że deklaracja o przyznaniu się do dokonania zarzucanego mu czynu pozostaje w sprzeczności z wyjaśnieniami oskarżonego , nie dał przecież wiary twierdzeniom oskarżonego , że zadając cios M. D. , nie chciał jej zabić.(str.9 uzasadnienia).W ocenie Sądu Apelacyjnego deklaracja oskarżonego o przyznaniu się do popełnienia zarzucanego czynu nie mogła stanowić podstawy do ustalenia , że działał on z zamiarem bezpośrednim zabójstwa, w sytuacji gdy treść wyjaśnień nie potwierdzała tej deklaracji. Oskarżony w żadnych wyjaśnieniach nie stwierdził, że chciał zabić pokrzywdzoną.

W sytuacji, gdy na podstawie wyjaśnień oskarżonego nie da się w sposób niebudzący wątpliwości ustalić zamiaru sprawcy, to dla prawidłowego ustalenia rzeczywistego zamiaru sąd powinien sięgnąć do najbardziej uchwytnych i widocznych elementów działania sprawcy, to jest okoliczności przedmiotowych. Uczynił to Sąd Okręgowy , ale nie uwzględnił wszystkich tych okoliczności , nie uwzględnił faktu zadania jednego ciosu , co przemawia za odrzuceniem zamiaru bezpośredniego zabójstwa. Oskarżony nie miał pewności , że zadany cios spowoduje śmierć a mimo to nie kontynuował zadawania ciosów. Dla wykazania wypełnienia podmiotowej strony zbrodni zabójstwa w postaci zamiaru bezpośredniego nie jest wystarczające wskazanie na sposób działania, w tym także jego elementy jak rodzaj użytego narzędzia, siła ciosu czy skierowanie agresywnych działań przeciwko ośrodkom ważnym dla życia pokrzywdzonego. Są to niewątpliwie bardzo istotne elementy, które jednakże nie mogą automatycznie przesądzić o ustaleniu działania z zamiarem bezpośrednim zabójstwa.

Za błędne należy też uznać rozumowanie Sądu Okręgowego, iż nieudzielenie pomocy pokrzywdzonej , świadczy o tym , że oskarżony działał z zamiarem bezpośrednim zabójstwa. Nie można na podstawie okoliczności , które zaistniały po czynie , wnioskować o zamiarze z jakim działał oskarżony podejmując działanie.

Z tych względów uznano za zasadny zarzut apelacji co do błędnego ustalenia, że oskarżony działał z zamiarem bezpośrednim.

Ustalone przez Sąd Okręgowy okoliczności pozwalają na ustalenie bez jakichkolwiek wątpliwości , że oskarżony działał z zamiarem ewentualnym spowodowania zabójstwa pokrzywdzonej. Oskarżony miał świadomość konieczności spowodowania swym postępowaniem , uderzeniem ze znaczną siłą nożem w klatkę piersiową pokrzywdzonej , u pokrzywdzonej ciężkich obrażeń ciała a dalej idący skutek przewidywał i godził się na to.

Z tych względów zaskarżony wyrok zmieniono w zakresie opisu czynu , ustalając , że oskarżony działał z zamiarem ewentualnym zabójstwa. Ustalenie to musiało mieć konsekwencje także w zakresie wymierzonej kary pozbawienia wolności. Zbrodnia zabójstwa popełniona z zamiarem ewentualnym jest nacechowana mniejszym stopniem szkodliwości społecznej od takiej zbrodni popełnionej z zamiarem ewentualnym.

Z tych względów karę pozbawienia wolności wymierzono oskarżonemu w wymiarze 12 lat.

Oskarżony nie ma majątku , jest pobawiony wolności. Nie ma możliwości uiszczenia kosztów sądowych i dlatego na podstawie art.624§1 k.p.k. zwolniono go od obowiązku ich zapłaty na rzecz Skarbu Państwa.